

วันดินโลก 2567 (World Soil Day) 5 ธันวาคม

วันดินโลก 2567 (World Soil Day) 5 ธันวาคม มีที่มาที่ไปอย่างไร?

วันดินโลก ถูกจัดขึ้นในวันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทั่วโลก เกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรดิน ซึ่งสอดคล้องกับมติขององค์การสหประชาชาติ และตรงกับวันคล้ายวันพระราชสมภพ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์พระองค์ที่ 9 ของประเทศไทย ทรงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม และพัฒนาที่ดินในประเทศมาเป็นเวลานาน วันดินโลก จึงทำหน้าที่เป็นเวทีโลกในการเน้นย้ำถึงบทบาทที่สำคัญของดิน ในการดำรงชีวิตบนโลก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้แก่บุคคล องค์กร และรัฐบาล เกี่ยวกับความจำเป็นในการปกป้อง และจัดการทรัพยากรดิน สำหรับคนรุ่นอนาคต กิจกรรมนี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของดิน โดยส่งเสริมแนวปฏิบัติและนโยบายที่ยั่งยืน ซึ่งรับประกันการดูแลและผลผลิตดินของธรรมชาติในระยะยาว

ความเป็นมาของ วันดินโลก และการจัดตั้งให้เป็นสันสำคัญของโลก

การประชุมนานาชาติด้านวิทยาศาสตร์ดิน ครั้งที่ 17 เริ่มขึ้นที่กรุงเทพฯ เมื่อปี พ.ศ. 2545 นักวิทยาศาสตร์จากทั่วโลก รวมตัวกันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมนี้ การประชุมดังกล่าวประกอบด้วยนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และคุณูปการต่อทรัพยากรดิน นอกจากนี้ยังมีการประกาศจัดตั้งโครงการอนุรักษ์ดิน อันเนื่องมาจากพระราชดำริในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ นิทรรศการนี้ทำให้ผู้เข้าร่วม มีความเข้าใจอย่างครอบคลุม เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของดิน และยกย่องพระองค์ในฐานะพระมหากษัตริย์ ผู้ทรงเห็นคุณค่าของวิทยาศาสตร์ดิน และความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ในการบริหารจัดการที่ดินของพระองค์ การรับรู้นี้ขยายออกไปทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในระหว่างการประชุมครั้งนี้ ได้มีการหารือเกี่ยวกับการก่อตั้ง “วันดินโลก” คณะกรรมการสหพันธ์วิทยาศาสตร์ดินระหว่างประเทศ มีมติกำหนดให้วันที่ 5 ธันวาคม ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เป็นวันที่ระลึกถึงคุณค่าของดิน และมีเป้าหมายเพื่อสร้างความตระหนักรู้ทั่วโลก เกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรดิน เพื่อความอยู่รอดของมนุษยชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน ในปี พ.ศ. 2556 ในระหว่างการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติสมัย 68 ที่นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา คณะกรรมการเศรษฐกิจและการเงิน ได้มีมติให้กำหนดให้เป็น วันดินโลก ในวันที่ 5 ธันวาคมของทุกปี ความคิดริเริ่มนี้ นำโดยศาสตราจารย์ Stephen Nortcliffe นักวิทยาศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงและสมาชิกของ International Union of Soil Sciences พร้อมด้วยเพื่อนร่วมงานเพื่อเป็นการยอมรับถึงคุณูปการอันโดดเด่นในด้านวิทยาศาสตร์ดิน และการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาดินหลายโครงการ ที่มุ่งปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้คน ศาสตราจารย์นอร์ทคลิฟฟ์ จึงได้รับรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม ทรงได้รับพระราชทานรางวัลอันทรงเกียรตินี้ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงส่งเสริมพระราชดำริริเริ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาดิน โดยวันสำคัญนี้เกิดขึ้นครั้งแรกในปี 2557

แนะนำ 3 เรื่องสำคัญของ วันดินโลก ที่ทำให้คนยุคนี้ควรตระหนักถึง

สร้างความตระหนักถึงถึงความสำคัญของดิน ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ ที่สำคัญในการดำรงชีวิตทุกรูปแบบบนโลก ในแง่ของการพัฒนาทางการเกษตร ดินทำหน้าที่เป็นแหล่งผลิตอาหาร ควบคุมโรค เป็นฉนวนและเป็นเชื้อเพลิง ช่วยในการพัฒนาระบบนิเวศที่ยั่งยืน ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ การดูดซับคาร์บอน และลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มนุษย์ใช้ดินเป็นรากฐานสำหรับการอยู่อาศัยและการขยายตัวของเมือง เป็นแหล่งกำจัดของเสีย และเป็นตัวกรองน้ำสะอาด จึงเกิดเป็น 3 จุดเด่นหลักของวันดินโลก ที่ควรรู้ คือ

1.ความสำคัญของดิน

ดินถือเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ และเป็นองค์ประกอบของระบบนิเวศ อย่างไรก็ตาม ในช่วงไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา ดินได้รับผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก เมื่อดินเสื่อมโทรมจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเกษตรและโภชนาการ การก่อตั้ง วันดินโลก จึงเป็นการเรียกร้องทุกฝ่ายให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน เนื่องจากดินมีความสามารถในการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับประชากรโลก จัดการกับความยากจนและลดการขาดแคลนอาหาร

2.กิจกรรมที่น่าสนใจในวันสำคัญ

นักวิทยาศาสตร์จากทั่วโลก จะจัดการประชุมวิชาการเพื่อหารือเกี่ยวกับกลยุทธ์ ในการส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรดินที่ใช้ร่วมกัน ในขณะเดียวกันองค์กรภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ในประเทศไทย มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการแบ่งปันความรู้กับชุมชนต่าง ๆ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดงานขึ้นที่ศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อการวิจัยดินในเอเชีย (CESRA) อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ระหว่างวันที่ 4-8 ธันวาคม 2563 โดยเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชน เกษตรกร และประชาชนทั่วไป โดยมีเป้าหมายสูงสุดในการอนุรักษ์ดินอย่างยั่งยืนในอนาคต

3.คำขวัญที่ถูกใช้

ทุกปีองค์การอาหารและการเกษตร แห่งสหประชาชาติ (FAO) จะส่งเสริมสโลแกน วันดินโลก เพื่อส่งเสริมการกิจกรรมร่วมกัน สำหรับปี 2566 สโลแกนคือ รักษาดินให้คงอยู่ ปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพของดิน มีจุดมุ่งหมายเพื่อเน้นย้ำถึงความสำคัญของการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ในทรัพยากรดิน เพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อม

การจัดกิจกรรม วันดินโลก จากกรมพัฒนาที่ดิน ส่งเสริมความเข้าใจเรื่องดินให้มากขึ้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมพัฒนาที่ดิน ได้จัดงานวันดินโลก ประจำปี 2566 ภายใต้แนวคิดที่กำหนดไว้ คือ ดินและน้ำ แหล่งกำเนิดแห่งชีวิต งานนี้จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 5-10 ธันวาคม 2566 ณ ศูนย์เขาหินซ้อน ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้รับความสนใจอย่างมาก โดยผู้เข้าร่วมจะได้เพลิดเพลินกับเกมและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในบูธ เกมเหล่านี้ประกอบด้วยช่วงถาม-ตอบตลอดจนโอกาสในการรับไอเทมที่ระลึก ผู้เข้าร่วมประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน นักศึกษาเกษตรกร และประชาชนทั่วไป ผู้เข้าร่วมงานไม่เพียงแต่นำของที่ระลึกกลับบ้านเท่านั้น แต่ยังเตรียมตัวเข้าร่วมงานวันสำคัญในปีนี้อีกด้วย

พระอัจฉริยภาพของในหลวงรัชกาลที่ 9 ก่อกำเนิด วันดินโลก

เมื่อปี พ.ศ. 2493 ภายหลังการเสด็จขึ้นครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) พระองค์ทรงดำเนินกรอย่างเด็ดขาด ในด้านการพัฒนาพื้นที่ เสด็จพระราชดำเนินเยือนจังหวัดต่าง ๆ ทรงประเมินความต้องการของประชาชน อย่างไม่เหน็ดเหนื่อย แม้จะเผชิญความท้าทายเพียงใด พระองค์ก็ทรงยืนหยัดในภารกิจอันทรงเกียรติ การเสด็จเยือนจังหวัดต่าง ๆ ทำให้พระองค์ทรงทราบถึงความยากลำบาก ที่เกษตรกรในชนบทไทยต้องเผชิญ โดยเฉพาะการต่อสู้กับความยากจน ทรงทราบถึงความไร้ประสิทธิภาพ ในการทำเกษตรกรรมและการขาดแคลนน้ำ

พระองค์จึงทรงสนับสนุนปัญหาของชาวนา ด้วยพระองค์เอง จึงทรงริเริ่มแก้ไขปัญหเหล่านี้ จุดประกายการพระราชทานพระราชดำริในการปฏิรูปที่ดิน เริ่มขึ้นเมื่อทรงเสด็จเยือนเขาเต่า อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อปี พ.ศ. 2506 จากนั้นพระองค์ทรงอุทิศตนสำหรับการส่งเสริมดินมาตลอด โดยเป็นผู้รู้และต่อสู้กับปัญหาของเกษตรกรในชนบทต้องประสบ โดยไม่คำนึงถึงความยากลำบากและความห่างไกล ประสบการณ์โดยตรงนี้ ทำให้เข้าใจถึงความยากลำบากที่เกษตรกรในชนบทต้องเผชิญ และความต้องการแนวทางปฏิบัติทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ การเสด็จพระราชดำเนินเยือนจังหวัดต่าง ๆ ทรงริเริ่มก่อตั้งสถาบันวิจัยดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงคุณภาพดินและผลผลิต ดร.แฟรงค์ อาร์. มูมาน นักวิทยาศาสตร์ด้านดิน จากองค์การอาหารและเกษตร แห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้รับเชิญให้ทำการวิจัยดินที่หัวหิน โดย

งานวิจัยของ ดร.มาร์แมน พบว่าดินในบริเวณนั้นมีสภาพเป็นกรดและน้ำเกลือ ส่งผลให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนใจเรื่องดินมากขึ้น นับเป็นจุดเริ่มต้นของการอนุรักษ์ดินและความเข้าใจในดินประเภทต่าง ๆ ศาสตราจารย์เศรษฐ์ รุจนสุร นักวิทยาศาสตร์ด้านดินชื่อดัง เปิดเผยว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสนใจการอนุรักษ์ดินเป็นพิเศษ โดยสรุป วันดินโลก จึงถือเป็นการรำลึกถึงความมุ่งมั่น ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่มีต่อดินอย่างมาก

วันดินโลก ช่วยให้ตระหนักและเรียนรู้ พร้อมหาวิธีป้องกัน ก่อนจะส่งผลกระทบต่ออนาคต

ความเสื่อมโทรมของดินเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ หากขาดการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน ความต้องการทรัพยากรดินเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ความพร้อมของดินมีจำกัด และไม่สามารถทดแทนได้ง่าย หากมีการเสื่อมโทรม การใช้ที่ดินอย่างไม่เหมาะสม และมาตรการอนุรักษ์และป้องกันไม่เพียงพอ จะนำไปสู่การเสื่อมโทรมของดิน ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพและผลผลิตของดิน มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร วันดินโลก จึงช่วยให้ตระหนัก หากดินเสื่อมโทรมอย่างรุนแรง การฟื้นฟูดินให้กลับสู่สภาพเดิมจะกลายเป็นเรื่องท้าทายยิ่งขึ้น เพื่อให้มั่นใจในการอนุรักษ์และพัฒนาดินในระยะยาว การใช้กลยุทธ์การอนุรักษ์และการจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญ กลยุทธ์เหล่านี้ควรรวมถึงการวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม การควบคุมการพังทลายของดิน และการส่งเสริมแนวทางปฏิบัติทางการเกษตรที่ยั่งยืน การใช้มาตรการเหล่านี้ ช่วยให้สามารถบรรเทาผลกระทบด้านลบ จากการเสื่อมโทรมของดิน และรักษาเสถียรภาพของการจัดหาอาหารของมนุษย์ได้